

de 10 mondiale uitdagingen in jouw gemeente

Draaiboek voor een dienstoverschrijdende aanpak
van het lokaal mondiaal beleid in jouw gemeente

Inhoud

1. Wat houdt de campagne in? _____	4
2. En dan nu.... ACTIE” _____	6
3. Inspiratie voor het uitwerken van de verschillende uitdagingen _____	8
4. Contactgegevens _____	18

1. Wat houdt de campagne in?

De Dienst Mondiale Solidariteit van de Provincie Oost-Vlaanderen organiseerde tussen september 2020 en december 2022 twee maal de campagne 10 mondiale uitdagingen. De Provincie spoorde de Oost-Vlaamse lokale besturen aan om 10 uitdagingen rond lokaal mondiaal beleid tot een goed einde te brengen.

Waarom we deze campagne hebben gelanceerd? Een lokaal bestuur kan via een goed lokaal mondiaal beleid bijdragen tot een betere en meer rechtvaardige samenleving. Dit omhelst niet alleen internationale samenwerking en uitwisseling, maar ook het stimuleren van wereldburgerschap, het nemen van duurzame en rechtvaardige

beleidskeuzes en het aanzetten tot solidaire actie bij de bevolking en lokale verenigingen en bedrijven. Wat de campagne inhoudt, vertelt Peter Brabandt van de Dienst Mondiale Solidariteit aan Vincenzo De Jonghe van TV Provincie:

2. Waarom de campagne in jouw gemeente organiseren?

Wil jij als gemeente (nog meer) inzetten op lokaal mondiaal beleid? Dan kunnen de 10 mondiale uitdagingen daar zeker een impuls aan geven!

De uitdagingen stellen duurzame en rechtvaardige lokale beleidskeuzes scherp in een mondiale context. Ze zijn laagdrempelig en vrij in te vullen. Het is vooral belangrijk dat ze de medewerkers van een lokaal bestuur en inwoners van de gemeente sensibiliseren en aanzetten tot een meer duurzaam en rechtvaardig beleid én handelen met zorg voor de wijde wereld en de planeet. Want dat is de kernboodschap van een lokaal mondiaal beleid.

De campagne helpt je ook samen te werken over de verschillende diensten heen en de mondiale thema's waarrond je graag wil werken voor te stellen en te implementeren in de activiteiten en acties van je collega's.

De 10 uitdagingen zijn:

1. Organiseer een mondiale week met een zelfgekozen thema.
2. Organiseer in het lokale cultuurcentrum een activiteit rond wereldburgerschap*.
3. De bibliotheek zet een activiteit op rond wereldburgerschap*.
4. De basisscholen in de gemeente organiseren een educatieve activiteit rond een mondiaal thema.
5. Zorg voor een vaste rubriek in het lokale infoblad rond mondiale thema's.
6. Communiceer naar je inwoners over lokale initiatieven rond mondiale solidariteit binnen de gemeente.
7. Organiseer een Fair Trade markt met sensibiliserend luik.
8. Neem een initiatief om duurzaam consumeren bij de bevolking te stimuleren.
9. Zorg dat minstens één extra duurzaam product structureel wordt aangekocht door het gemeentebestuur.
10. Organiseer een activiteit voor het gemeentepersoneel om het draagvlak voor het eigen lokaal mondiaal beleid te vergroten.

* "Wereldburgerschap is de levenshouding van iemand die zich betrokken voelt bij de wereld om zich heen – ook over de grens van het eigen land. De wereldburger handelt in overeenstemming met die betrokkenheid."

3. En dan nu... ACTIE

Hoe start je met deze campagne in jouw stad of gemeente?
Een stappenplan:

1. Stel de campagne voor aan de collega's

Bespreek met je naaste collega's en diensthoofd de campagne en de voordelen ervan.

Wil je je collega's een voorstelling geven van de campagne? Dan kan je misschien deze video gebruiken. Twee gemeenten leggen uit waarom zij aan de campagne hebben deelgenomen en hoe ze dit hebben aangepakt:

Werk samen een eerste voorstel uit dat je aan het bestuur voorlegt.

2. Vraag engagement van het bestuur

Een formele **engagementsverklaring** van het bestuur zal de campagne meer slagkracht geven en eventueel het genereren van bijkomende middelen voor bepaalde acties faciliteren.

3. Zoek bondgenoten

Leg de campagne voor aan je collega's en zoek zo mensen die de uitdagingen mee willen uitwerken. Denk hierbij aan de collega's van de milieudienst, de cultuurraad, de bibliotheek, onderwijs, vrije tijd, ...

Lokaal mondiaal beleid is bij uitstek een beleidsdomein waaraan je **dienstoverschrijdend** kan werken. Hoe meer diensten transversaal betrokken zijn in het uitdenken, uitwerken en uitvoeren van het lokaal mondiaal beleid, hoe **groter** je het **draagvlak** kan maken zowel intern bij jouw collega's als bij de inwoners van je stad of gemeente.

Let er wel op dat elke uitdaging een duidelijke link legt met de nood aan mondiale rechtvaardigheid en solidariteit. Wil je lokaal mondiaal beleid introduceren aan jouw collega's?

Maak dan zeker gebruik van dit filmpje:

4. Maak een werkgroep

Betrek naast het bestuur en jouw directe collega's ook lokale bondgenoten binnen de mondiale adviesraad, scholen, middenveldorganisaties, de lokale middenstand en andere lokale verenigingen om de 10 uitdagingen tot een goed einde te brengen. Geen tijd om een formele werkgroep op te starten? Pols dan toch zeker bij je collega's van andere diensten of zij nog aan leuke initiatieven denken waaraan de 10 uitdagingen gekoppeld kunnen worden.

Organiseer je een opstartvergadering?

Contacteer dan de Dienst Mondiale Solidariteit; wij kunnen aanwezig zijn om nog extra tips en tricks mee te geven!

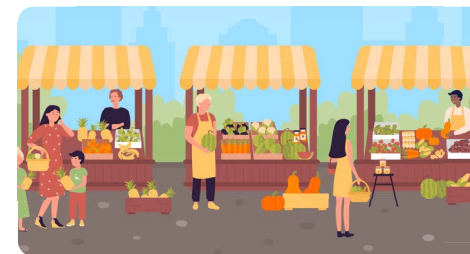
5. Maak een planning

Bedenk op voorhand hoe en wanneer jullie de verschillende activiteiten willen aanpakken. Eén voor één, eentje per maand, allemaal tijdens dezelfde themaweek of -maand, ... ? Dat kan allemaal. Misschien kan het interessant zijn om de 'mondiale uitdagingen' te koppelen aan reeds ingeplande en vertrouwde lokale evenementen die publiekstrekking zijn?

6. Voer uit

En dan wordt het natuurlijk tijd om de uitdagingen uit te voeren. Heb je nood aan extra inspiratie over mogelijke acties? In het volgende hoofdstuk geven we per uitdaging meer uitleg, enkele tips én telkens twee prachtige voorbeelden uit vorige edities.

Kan je voor de uitvoering van een of meerdere acties nog wat financiële ondersteuning gebruiken? Check dan zeker deze twee subsidiereglementen:

- [Subsidie voor projecten die het draagvlak voor lokaal mondiaal beleid versterken](#) > Deze subsidie wil lokale besturen en actoren stimuleren en ondersteunen om kwaliteitsvolle activiteiten op te zetten om het draagvlak voor mondiale solidariteit te vergroten. Ze ondersteunt activiteiten in samenwerking met verschillende lokale actoren, gericht op doelgroepen die tot nu toe nog niet zo actief zijn rond mondiale solidariteit. Deze activiteiten hebben een duidelijke mondiale link en sluiten aan bij thema's rond wereldburgerschap, fairtrade en/of de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's). Deadline voor een aanvraag: **1 december én 1 april**
- [Subsidie voor educatief en informatief aanbod ter ondersteuning van het lokaal mondiaal beleid](#) > Deze subsidie wil lokale besturen en actoren stimuleren en ondersteunen om kwaliteitsvolle activiteiten op te zetten om het draagvlak voor mondiale solidariteit te vergroten. De ondersteuning gebeurt via een aanbod van kant-en-klare pakketten of workshops die verder informeren en

inzichten geven in mondiale thema's. Deze thema's hebben duidelijke linken met wereldburgerschap, fairtrade en/of de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Neem ook zeker eens een kijkje in het aanbod van materialen dat wij ter beschikking hebben. Denk aan SDG-roll ups, -tenten, -vlaggen, ... en [ander educatief materiaal](#).

7. Communiceer

Blijf tijdens en/of na de uitvoering van de uitdagingen zeker intern en extern communiceren. Bijvoorbeeld door maandelijks je collega's te prikkelen met goede voorbeelden of oproepen naar extra tips en tricks?

Bij de Provincie kan je ook terecht voor een officieel campagne-gemeentebord. Stuur ons een mailtje (mondialegemeenten@oost-vlaanderen.be) en wij bezorgen het gepersonaliseerde bord.

Daarnaast kunnen we ook een gepersonaliseerde A3 affiche voorzien om tijdens activiteiten in het kader van de campagne of gewoon algemeen naar de burgers en collega's te informeren over jullie deelname.

8. Koppel terug aan de Provincie:

Heeft het lokaal bestuur op 1 jaar tijd de 10 uitdagingen behaald? Laat het ons zeker weten en dan zetten wij jullie in de bloemetjes!³

³ 1 jaar vanaf uitvoering van de eerste uitdaging. Bij de vorige edities werd een prijs van 1000 EUR korting op een project uit het omgevingscontract voorzien. Dit is echter niet meer het geval.

4. Inspiratie voor het uitwerken van de verschillende uitdagingen

Per uitdaging werd een inspiratiefiche ontwikkeld. Deze fiches geven meer duiding bij wat er met deze uitdaging bedoeld wordt en geeft inspiratie om dit tot een goed einde te brengen. Daarnaast geven we nog wat extra tips en voorbeelden mee!

Uitdaging 1 - Organiseer een mondiale week

Waarom deze uitdaging?

Veel initiatieven rond mondiale solidariteit blijven onder de radar hangen. Vaak zijn ze niet of onvoldoende gekend, of bereiken ze geen nieuw publiek. Ze bereiken soms vooral een publiek dat al vertrouwd is met de thema's en onderwerpen en duiken steeds dezelfde gezichten op. Een mondiale week biedt meer mogelijkheden en kan het gekozen thema beter in het licht zetten, omdat er meerdere acties zijn.

Deze activiteiten kunnen op maat gemaakt worden van specifieke doelgroepen om zo het bereik te vergroten. Het biedt ook mogelijkheden om groepen te betrekken die niet vertrouwd zijn met mondiale thema's. Denk aan de lokale jeugdverenigingen, sportclubs, cultuur- en volwassenenorganisaties. Maak een werkgroep met vertegenwoordigers uit deze verschillende organisaties om samen de week vorm te geven en te organiseren. Dit kan bijvoorbeeld in samenwerking met de gemeentelijke of stedelijke mondiale raad (GROS, GRIS, mondiale adviesraad,...). Maak gebruik van deze week om het eigen lokaal mondiaal beleid in de kijker te zetten. Betrek lokale organisaties die actief zijn rond mondiale solidariteit, zoals bijvoorbeeld diaspora-organisaties. Geef hen ook een klankbord. Licht de lat te hoog voor de gemeente om een eigen mondiale week in elkaar te steken?

Waarom dan niet aansluiten bij andere (nationale/regionale) campagnes zoals De Week van de Duurzame Gemeente, De Week van de Korte Keten of Week van de Fair Trade, ... of reeds gekende lokale feestweken die publiekstrekking zijn? Ook hier is het de bedoeling te zorgen voor een aanbod van verschillende activiteiten die het belang van mondiale samenwerking en solidariteit in de kijker zetten, verspreid over een week.

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ Laagdrempelige initiatieven al dan niet gekoppeld aan animatie.
- ▶ Verschillende initiatieven voor diverse doelgroepen.
- ▶ Organiseer activiteiten op een 'neutrale en toegankelijke plaats' om een breed publiek te bereiken.
- ▶ Een gespecialiseerd aanbod voor kenners is zeker niet uit den boze.
- ▶ Koppel er een doe-activiteit aan (fietstocht, wandelroute, sportwedstrijd, ...).
- ▶ Ook scholen, bibliotheek en/of cultureel centrum kunnen mee betrokken zijn.
- ▶ Sluit aan bij een andere campagne:
  - [Lokale helden voor globale doelen](#)
  - [Week van de Korte Keten](#)
  - [Week van de Fair Trade](#)
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [\(W\)arm Nazareth](#)
- ▶ [Maand van de mondiale solidariteit - Ninove](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden.

Uitdaging 2 - Organiseer in het lokale cultuur-centrum een activiteit rond wereldburgerschap

Waarom deze uitdaging?

Met deze uitdaging vestigen we de aandacht op de diversiteit van onze samenleving en de globalisering van de maatschappelijke context. Of we nu in de grootstad leven of in een dorp op het platteland, we zijn geen eiland afgesneden van de rest van de wereld. Onze gemeenschap wordt steeds diverser en gekleurder. In de wijze waarop we daar mee omgaan, ligt een belangrijke opdracht voor de cultuurcentra. Een cultuurcentrum speelt een cruciale rol in cultuurspreiding voor de lokale gemeenschap. De maatschappelijke rol bestrijkt een breed veld, gaande van educatie en bemiddeling tot verbinding met het sociale weefsel (welzijn, jeugdwerk, onderwijs, bedrijfsleven, het sociaal-culturele middenveld...).

Een cultuurcentrum geeft zo mee vorm aan maatschappelijke uitdagingen en het verbeelden van alternatieven voor de samenleving van vandaag en morgen. We komen steeds vaker in aanraking met andere culturen, tradities en gewoonten. Soms wordt de snelle 'mondialisering' als bedreigend ervaren maar net zo goed biedt ze unieke kansen om onze samenleving nieuwe inspiratie en impulsen te geven. Het cultuurcentrum kan in die processen van kennismaking en aanpassing een warme thuis zijn voor cultuurbeleving in al haar verscheidenheid.

Een cultuurcentrum kan drempels slopen en op een kritische en positieve manier de wereld helpen verkennen. Het culturele centrum is daarom de ideale setting om een activiteit rond wereldburgerschap te organiseren. Wereldburgerschap is het leggen van verbanden tussen jezelf en anderen, dichtbij en ver weg. Die mondiale dimensie van burgerschap vertaalt zich in gedrag dat oog heeft voor wederzijdse afhankelijkheid in de wereld, de gelijkwaardigheid van mensen en de gedeelde verantwoordelijkheid voor het oplossen van mondiale vraagstukken.

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ Verken het aanbod wereldculturen op diverse werkerreinen van dans en muziek over film tot theater en beeldcultuur.
- ▶ Maak optimaal gebruik van het cultureel potentieel in de eigen gemeente. Vaak zit er onvermoed talent bij nieuwkomers of diaspora-organisaties. Maak dat talent zichtbaar en geef het de nodige kansen.
- ▶ Het thema mondiale solidariteit leent zich perfect voor samenwerking over de gemeentegrenzen heen. Zoek samenwerking met naburige cultuurcentra om activiteiten rond wereldburgerschap op te zetten.
- ▶ Werk samen met lokale cultuurorganisaties, jeugdclubs of kunstenaars.
- ▶ Het filmfestival [MOOOV](#) bundelt de beste wereldfilms uit Azië, Latijns-Amerika en Afrika en reikt ieder jaar de Sembène Award uit. Cultuurcentra kunnen bij Moov terecht om deze films in te boeken.
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [SDG-Bingo – De Pinte](#)
- ▶ [Familievoorstelling Anansi - Eeklo](#)
- ▶ [Film Bigger Than Us - Beveren](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden

Uitdaging 3 – De bibliotheek zet een activiteit op rond wereldburgerschap

Waarom deze uitdaging?

De openbare bibliotheek speelt een belangrijke rol in je gemeente. De Bib zorgt voor kennis- en cultuuroverdracht en stimuleert ook gemeenschapsvorming. De Bib ontsluit een ruim aanbod van fysieke en digitale informatie met aandacht voor een ruime waaier maatschappelijke thema's. Dit betekent dat ook mondiale solidariteit de nodige aandacht krijgt in de collectievorming.

Even belangrijk is de uitbouw van een publiekswerking. Een hedendaagse bibliotheek is meer dan een boeken-tempel. Het is evengoed een sfeervolle belevingsplek waar diverse culturele activiteiten plaatsvinden. Een workshop, lezing, debat of tentoonstelling, het kan allemaal. Idealiter sluit dit aanbod nauw aan bij de lokale context en komt het tot stand in samenwerking met plaatselijke organisaties. Een materialenstand rond de werken van een lokale fotograaf die tentoonstelt in het cultureel centrum, een lezing door een lokale vierde pijler-organisatie over hun werk in landen in het Globale Zuiden, een debat over het belang van internationale solidariteit, ... Het zijn slechts enkele van de vele mogelijkheden.

Een moderne bibliotheek wil daar zijn waar haar publiek is. Gebruikers gaan steeds meer online op zoek naar informatie. Interactieve tools worden een verlengstuk van fysieke communicatie- en publiekskanalen. Ook wat mondiale solidariteit betreft, biedt digitale publiekswerking kansen. Een digitale lezing rond Afrikaanse literatuur, een Webinar in samenwerking met een internationale auteur, een digitaal aanbod van wereldfilms via streamingdiensten, ... Het digitale werkerrein voor bibliotheken is in volle ontwikkeling en biedt heel wat kansen.

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ Gebruik de kalender van internationale dagen, weken en maanden (Week van de Fair Trade, Jeugdboekenmaand, ...) om het thema internationale solidariteit in de kijker te plaatsen.
- ▶ Werk samen met de plaatselijke Wereldwinkel, de mondiale adviesraad of gemeentelijke raad internationale samenwerking (GRIS), diaspora- of middenveldorganisaties.
- ▶ Sluit aan op lokale initiatieven. Een wereldfeest in het cultureel centrum biedt de kans om met een attractieve infostand de aandacht te vestigen op je collectie boeken, cd's en dvd's over andere culturen.
- ▶ De [digitale kamishibai](#) is een verplaatsbare vertelkiosk met een honderdtal verhalen die voorgelezen worden in 21 verschillende talen, op maat van kinderen tussen 3 en 10 jaar. Gratis uit te lenen bij het Documentatiecentrum Mondiale Solidariteit
- ▶ [Dalton.be](#) is een online streaming platform waar je zowel documentaires als wereldcinema uit Azië, Latijns-Amerika of Afrika mee in huis kunt halen.
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [Verhalen uit ander culturen - Kruibeke](#)
- ▶ [Meertalig voorleesuurkje in de bib - Wachtebeke](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden.

Uitdaging 4 – De basisscholen in jullie gemeente organiseren een educatieve activiteit rond een mondiaal thema

Waarom deze uitdaging?

De wereld is ons dorp. Kinderen en jongeren groeien op in een rijk geschakeerde samenleving. De toenemende globalisering zorgt voor meer en meer culturele diversiteit. Maar de mondialisering heeft de wereld ook ingewikkelder gemaakt. Scholen vormen de plaats bij uitstek om jongeren voor te bereiden op zo'n veelzijdige gemeenschap. Elke basisschool heeft de opdracht om kinderen op te voeden tot kritische en verantwoordelijke (wereld) burgers.

Basisscholen besteden traditioneel veel aandacht aan wereldthema's zoals afval, water of kinderrechten. De wereld is ook voor kinderen geen ver-van-mijn-bed show. Armoede, vluchtelingen, klimaat, terrorisme, zijn actuele thema's die vandaag ook aan bod komen in de onderwijspraktijk. Via wereldburgerschapeducatie (WBE) breng je de wereld in je klas en vorm je leerlingen tot kritische en verantwoordelijke burgers die zich bewust zijn van het belang van internationale solidariteit. Vaak zetten scholen zich in voor solidariteitsacties. Een actie voor het goede doel is een perfect startpunt voor wereldburgerschapeducatie. Op die manier blijft het niet bij een eenmalige activiteit en wordt de link gelegd met het grotere verhaal. Wereldburgerschap hoeft zich ook niet te beperken tot de lessen wereldoriëntatie, godsdienst of zedenleer. Ook andere vakken hebben linken met mondiale thema's.

Wereldburgerschap krijgt daarom best een vaste plek in het pedagogische schoolproject dat gedragen wordt door het ganse schoolteam. Heeft de school reeds een band met een school uit een ander land? Dan is dit het ideale startpunt om mondiale thema's aan te kaarten. Zorg er voor niet te vervallen in stereotiepe beeldvorming over hulp aan 'het verre arme Zuiden'. Ook NGO's die actief zijn in andere landen willen weg van dat clichébeeld en pleiten in hun educatief aanbod voor een volwaardige aanpak van wereldburgerschapeducatie. Last but not least: de wereld zit vandaag al in de klas. Maak van deze diversiteit gebruik om wereldburgerschap op de lesagenda te zetten!

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ In het kader van het [subsidiereglement ter ondersteuning van het lokaal mondiaal beleid](#) kan je vormingen en workshops aanvragen. Er is een uitgebreid aanbod voor scholen!
- ▶ Maak gebruik van het aanbod educatieve materialen die ngo's aanbieden. Vaak bieden zij in het kader van hun jaarlijkse campagne een educatief pakket aan op maat van basisscholen.
- ▶ Ga eens langs bij het documentatiecentrum Mondiale Solidariteit van de Provincie Oost-Vlaanderen en ontleen gratis het ruime aanbod educatief materiaal
- ▶ ['Wereldburgerschap begint in de kleuterklas'](#) – Klasse
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [Vastenvoettocht - Buggenhout](#)
- ▶ [Scholenbanden in het kader van project Nyanza – Nazareth](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden.

Uitdaging 5 – Zorg voor een vaste rubriek in het lokale infoblad rond mondiale thema's

Waarom deze uitdaging?

Lokaal mondiaal beleid is niet enkel een interne aangelegenheid. Het is daarom belangrijk dat ook de bewoners van je gemeente weten welke initiatieven er worden genomen vanuit het bestuur. Op deze manier kan ook het draagvlak voor mondiale solidariteit vergroten. Uit een onderzoek is gebleken dat het gemeentelijk infoblad veel wordt gelezen omdat de inwoners van de gemeente graag op de hoogte willen zijn van wat er allemaal gebeurt in hun omgeving. Het is dus een ideaal medium om lokaal mondiaal beleid in de kijker te zetten.

De uitdaging is dan ook om er een vaste rubriek in het infoblad voor te reserveren. De keuze is vrij om het thema waarover wordt gecommuniceerd te bepalen. Of waarom niet de activiteiten en beleidskeuzes koppelen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's), samen met een korte duiding? Dat zorgt direct voor een mondiale 'touch' en extra kleur in je infoblad! Het grote voordeel is dat de eigen initiatieven rond mondiale solidariteit hier kunnen aangekondigd worden. Aan onderwerpen geen gebrek!

Het infoblad kan berichten over de mondiale activiteiten van lokale organisaties. Ook initiatieven rond fair trade en ecologisch en sociaal duurzame korte keten producten kunnen hier een plaats krijgen. Waarom niet een voorstelling van een particulier initiatief (4de pijler) of diaspora-organisatie die een mondiaal project steunen? Denk eraan ook de gemeentelijke of stedelijke mondiale raad (GROS, GRIS, mondiale adviesraad,...) te betrekken. Zij kunnen zeker interessante artikels en/of aankondigingen aanleveren. Uiteraard kunnen jullie via het infoblad ook verslag uitbrengen over de 10 mondiale uitdagingen.

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ Zorg voor een bondige en aangenaam leesbare tekst.
- ▶ Gebruik een toegankelijke tekst voor een breed publiek en vermijd typische jargonwoorden en afkortingen.
- ▶ Foto's en/of illustraties maken het artikel aantrekkelijk.
- ▶ Toch kiezen voor een langere tekst? Schrijf deze dan in interviewstijl. Betrek er, indien mogelijk, een bekend figuur bij vanuit de gemeente.
- ▶ Zorg dat de rubriek duidelijk aangeeft over wat / welke onderwerpen je communiceert.
- ▶ Geef een korte duiding wanneer je een SDG-logo's naast een artikel plaatst. Eén zinnetje kan volstaan als krachtige bewustmaking!
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [SDG's in Infoblad – De Pinte](#)
- ▶ [Mondiale thema's in Infoblad – Sint-Gillis-Waas](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden.

Uitdaging 6 – Communiceer naar je inwoners over lokale initiatieven rond mondiale solidariteit binnen de gemeente

Waarom deze uitdaging?

Net zoals uitdaging 5, is deze uitdaging er op gericht de gemeentelijke communicatiekanalen te gebruiken om rond mondiale thema's te communiceren. Deze keer niet via het gemeentelijk infoblad, maar via andere kanalen waarover jullie beschikken. Neem deze uitdaging ook aan om lokale acties van burgerinitiatieven (de zgn. '4de pijlers'), vrijwilligersgroepen, ... extra in de kijker te zetten. Als lokaal bestuur heb je vaak een rechtstreekse communicatie naar de burgers.

Daarnaast hebben veel lokale besturen een groot aanbod aan eigen kanalen, zoals een website, sociale media, nieuwsbrieven, aankondigingsborden, enzovoort. De gemeentelijke communicatiekanalen kunnen een extra boost geven aan lokale initiatieven van mondiale solidariteit. Extra weetje: de Provincie heeft mondiale partnerschappen met de Cordillera regio in de Filipijnen, de Province du Sud in Rwanda en de provincie Esmeraldas in Ecuador. De Provincie stimuleert partnerschappen tussen Oost-Vlaamse actoren (lokale besturen, burgerinitiatieven, diaspora-verenigingen, ...) en actoren in deze partnerregio's (bv. scholenband, stedenband, ziekenhuis voor ziekenhuis, ...).

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ Gebruik een juiste mix van communicatiekanalen naargelang je doelgroep en de boodschap die je wil versturen.
- ▶ Gebruik sociale media kanalen, website, nieuwsbrief, infoborden, affiches, ...
- ▶ Betrek de regionale pers bij je communicatie-actie.
- ▶ Haal inspiratie uit het [FAIR Magazine](#) van Oxfam Wereldwinkels
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [Info rond burgerinitiatieven voor mondiale solidariteit - Buggenhout](#)
- ▶ [Nieuwsbrief Lokaal Mondiaal - Lievegem](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden.

Uitdaging 7 – Organiseer een Faire markt met een sensibiliserend luik

Waarom deze uitdaging?

Deze uitdaging geeft de nodige aandacht aan duurzame faire korte-keten-producten en eerlijke (wereld) handel. Een lokaal bestuur dat duurzame en eerlijke beleidskeuzes wil maken, kan de inwoners van de gemeente sensibiliseren rond duurzaam aankoopgedrag. Bij een duurzaam product houden we rekening met de impact op het milieu, het klimaat en op de mens. Duurzaam voedsel heeft een kleinere impact op milieu en klimaat.

We vermijden overbodige voedselkilometers en het gebruik van schadelijke stoffen en/of pesticiden. We verbruiken minder energie door het telen van streekproducten en houden rekening met biodiversiteit. We zorgen voor het welzijn van dieren, gaan bewust om met watergebruik en voorkomen vervuiling door afvalwater. We beperken afval en brengen geen schade toe aan het milieu ... Duurzaam voedsel houdt rekening met de mens. De producenten, landbouwers, kwekers, ... krijgen een eerlijk leefbaar loon, werken in goede werkomstandigheden en komen niet in aanraking met gevaarlijke stoffen. Alle troeven liggen voor het grijpen in je gemeente en/of directe omgeving! Als lokaal bestuur wil je dan ook ondersteuning bieden aan deze lokale initiatieven.

Organiseer daarom minstens één faire boerenmarkt om zowel de (streek)producten als de producenten extra aandacht te geven en koppel er een sensibiliserend luik aan met informatie over eerlijke handel, korte keten en duurzaam voedsel. Maak duidelijk hoe elke burger hier zijn steentje toe kan bijdragen. Deze markt is geen klasieke markt! Er is een duidelijke link met duurzame korte keten en fair trade en via laagdrempelige info informeer je de marktgangers. Het is alvast een goed idee om de lokale wereldwinkel (of één uit de buurt) te betrekken bij dit initiatief. De wereldwinkels informeren en sensibiliseren rond eerlijke (wereld)handel. Ook andere lokale handelaars kunnen tijdens deze markt de inwoners laten kennismaken met hun fairtrade aanbod. Uiteraard is dit ook een uitgelezen kans om de lokale economie in de kijker te zetten. Dit kan door producenten van duurzame streekproducten en kleinschalige landbouwbedrijven met hun assortiment hoeveproducten uit te nodigen.

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ Verschillende marktcramen met een aanbod van duurzame lokale producten
- ▶ Infostand over de meerwaarde van duurzame lokale economie, het belang van 'korte keten', lokale landbouw en een leefbaar loon voor boeren.
- ▶ Info en bewustmaking rond de aankoop van fairtradeproducten als bijdrage tot een leefbaar inkomen voor boeren hier en elders (eventueel i.s.m. de Oxfam Wereldwinkel). Zichtbaar maken van het fairtradeaanbod in de gemeente.
- ▶ Samenwerken met lokale volwassenenorganisaties (De Gezinsbond, Femma, Okra, Ferm, ...).
- ▶ Proefstandjes, terras waar (h)eerlijke drank en hapjes te verkrijgen zijn.
- ▶ Vul aan met workshops, tentoonstelling, infopanelen, ...
- ▶ Nodig de Oxfam Caravan van Oxfam-Wereldwinkels mee uit.
- ▶ De Provincie Oost-Vlaanderen heeft een subsidiereglement voor imagooversterkende initiatieven in de land- en tuinbouw. Deze kan je bijvoorbeeld gebruiken voor de organisatie van een Boerenmarkt. Koppel dit verhaal aan Fair Trade, en je hebt een Faire Boerenmarkt!
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [Fair Fashion Fest – Gent](#)
- ▶ [Fair Share Repair Festival - Merelbeke](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden.

Uitdaging 8 – Neem een initiatief om duurzaam consumeren bij je bevolking te stimuleren

Waarom deze uitdaging?

Duurzaam consumeren heeft niet enkel voordelen voor mens en milieu maar heeft ook een positieve impact op de economie. Denk maar aan de lokale, sociale en circulaire economie. Duurzame consumptie gaat niet enkel over voeding maar gaat ook over de aankoop van niet eetbare producten: gebruiksvoorwerpen (al dan niet elektronisch), bouwen en verbouwen, energiebesparing en bewust waterverbruik, textiel en kledij, mobiliteit en reizen, afvalpreventie en beperking, ethisch en duurzaam bankieren, ... Misschien allemaal zaken waar de meeste consumenten door het bos de bomen niet meer zien.

Als lokaal bestuur kan je in samenwerking met andere organisaties en/of bedrijven, de inwoners van je gemeente bewegen naar een duurzamere levensstijl. Dat kan op verschillende manieren.

De eerste stap is informeren. Je kan hiervoor een brochure aanmaken met allerlei tips, je kan via het gemeenteblad informatie verspreiden, ... maar je kan ook infomomenten organiseren in samenwerking met experts van organisaties en/of bedrijven. Als lokaal bestuur heb je natuurlijk ook een voorbeeldfunctie. Neem het eigen aankoopbeleid ook zeker onder de loop en maak dit zo duurzaam mogelijk (zie uitdaging 9).

Er zijn lokale besturen die zelfs een stapje verder gaan en groepsaankopen organiseren waarbij de inwoners van de gemeente garanties krijgen, zowel op de duurzaamheid van het product als op een faire prijs.

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ Organiseer dit op een 'neutrale en toegankelijke' locatie.
- ▶ Zorg bij een lezing of een voorstelling dat de inhoud verstaanbaar is voor een breed publiek.
- ▶ Moedig lokale organisaties aan om voor hun leden infosessies te organiseren.
- ▶ Met een repaircafé kan je een link maken naar gebruik van grondstoffen en water. Je kan gespecialiseerde organisaties (vb. [Catapa – Join for Water](#)) vragen om tijdens de activiteit de nodige informatie te geven.
- ▶ Ook met een gemeentelijke publicatie over duurzaam consumeren kan deze uitdaging aangaan.
- ▶ Tips van [WWF](#)
- ▶ Neem een kijkje op [Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen Vlaanderen](#)
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [LEF-Fietsroute – Lievegem en Deinze](#)
- ▶ [Chocomelkactie – Nazareth](#)
- ▶ [SDG-fietstocht - Sint-Gillis-Waas](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden.

Uitdaging 9 – Zorg dat minstens één extra duurzaam product structureel wordt aangekocht door het gemeentebestuur

Waarom deze uitdaging?

Het lokaal bestuur heeft een belangrijke voorbeeldfunctie. Naast fair trade promoten en de inwoners sensibiliseren over eerlijke handel en duurzaam aankoopgedrag, kan het lokaal bestuur ook inzetten op de interne beleidskeuze om duurzame aankopen hoog op de agenda te plaatsen. Practice what you preach, zeg maar. De gemeente of stad heeft ook wel wat middelen om de juiste richting aan te geven. Het budget binnen de overheid dat besteed kan worden aan aankopen en overheidsopdrachten ligt vaak hoger dan het budget dat beschikbaar is voor de beleidswerking. De aankopen binnen een overheid zijn een middel om de beleidsdoelstellingen te bereiken.

Maak gebruik van de overheidsopdrachten en raamcontracten om producenten te doen inzetten op het verduurzamen van hun geleverde producten. Bij een duurzaam product houden we rekening met de impact op het milieu en het klimaat en op de mens. Overbodige kilometers en gebruik van schadelijke stoffen worden vermeden, de producten worden op een energie-efficiënte wijze geproduceerd, en het welzijn van dieren en mensen staat centraal. Er is ook aandacht voor recyclage en het circulaire aspect van het product. Fair Trade is een mooi voorbeeld van duurzame producten die door lokale besturen aangekocht worden. De meeste lokale besturen zullen al fairtradekoffie drinken en misschien zelfs fairtradethee.

Als officiële FairTradeGemeente is dit één van de criteria om de titel te behalen. Maar misschien zit er wel iets meer in? Ook andere producten, zoals textiel, ICT, hout en papier of schoonmaakproducten hebben duurzame en niet-duurzame varianten. Duurzame aankopen zijn niet beperkt tot producten met het Fairtrade label. Geef wel duidelijk aan welke duurzaamheidscriteria opgenomen werden. Opgepast, het gaat hier over een structurele aankoop en dus niet over het eenmalig aankopen van een duurzaam product.

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ In deze [gids van Oxfam-Wereldwinkels](#) vind je inspiratie om producten met een Fair Trade label aan te kopen
- ▶ Deze [gids van de Provincie Oost-Vlaanderen](#) toont concrete voorbeelden van duurzame aankoopdossiers.
- ▶ Bekijk samen met andere interne diensten, zoals de milieudienst, de aankoopdienst, enzovoort hoe je dit kan aanpakken
- ▶ Op de website van [Labelinfo](#) vind je een overzicht van duurzaamheidslabels
- ▶ Laat je inwoners zeker weten welke producten allemaal duurzaam worden aangekocht
- ▶ Vind ook informatie en inspiratie op: · [Schone Kleren](#) · [FairTradeGemeente](#) · [MVO Vlaanderen](#)
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [Toolbox Sociaal verantwoorde werkkledij - Gent](#)
- ▶ [Fairtrade bloemenruikers als relatiegeschenk - Lokeren](#)
- ▶ [Duurzame werkkledij – Sint-Niklaas](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden.

Uitdaging 10 – Organiseer een activiteit voor het gemeentepersoneel die het eigen lokaal mondiaal beleid in de kijker zet

Waarom deze uitdaging?

Deze uitdaging betreft het gemeentepersoneel bij het lokaal mondiaal beleid. Waar de andere uitdagingen vooral focussen op externe activiteiten, gaat het hier over iets intern. In de voorbeeldrol die het lokaal bestuur speelt, zijn alle stads- of gemeente-medewerkers ambassadeurs van het lokaal (mondiaal) beleid! Organiseer daarom een activiteit met een mondiaal thema voor je collega's. Dit kan een vorming, een workshop of een simpele infosessie zijn.

Wees creatief! Koppel deze activiteit aan het eigen gemeentelijk of stedelijk beleid. Werd er recent een nieuwe strategie voor Duurzame Aankopen goedgekeurd, of zet je gemeentebestuur hard in op Fair Trade of werd er een nieuwe stedenband aangegaan? Zorg dat het gemeentepersoneel hiervan op de hoogte is. Al gaat het natuurlijk om meer dan informeren: zorg dat je collega's mee aan de kar trekken, sensibiliseer hen en zet hen aan om zelf actie te ondernemen voor duurzame keuzes, zowel op het werk als thuis.

Wil je je gemeentepersoneel verwennen met wat lekkere fairtrade chocolade? Perfect! Zolang je hier ook een toffe sensibiliserende activiteit met wat extra duiding aan koppelt.

Ingrediënten voor een geslaagde uitdaging

- ▶ Infosessie, workshop, Quiz, introductiesessie, ...
- ▶ In het kader van het [subsidiebegroting](#) ter ondersteuning van het lokaal mondiaal beleid kan je vormingen en workshops aanvragen. Er staat ook een uitgebreid aanbod tussen voor ambtenaren!
- ▶ Neem als lokaal bestuur deel aan de [Youca Action Day](#)
- ▶ Waarom deze sessie niet koppelen aan een teambuildingsmoment?
- ▶ Maak een leuke foto- of videoverslag van de activiteit en verzamel getuigenissen van de deelnemers
- ▶ Op [website van de VVSG](#) vind je tips om aan de slag met de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) in je gemeente
- ▶ Nog een communicatietip: deel de activiteit op de gemeentelijke Facebookpagina en tag de Provincie Oost-Vlaanderen (@Provincie.Oostvlaanderen).
- ▶ ...

Ter inspiratie

- ▶ [Lunchgesprek stadspersoneel – Gent](#)
- ▶ [SGD-opleiding stadspersoneel - Zottegem](#)

Op het digitaal [inspiratieplatform](#) van de Provincie Oost-Vlaanderen kan je nog meer voorbeelden vinden.

mondiaal solidair

Contactgegevens

Heb je vragen, bedenkingen, nood aan ondersteuning, ...?

Dienst Mondiale Solidariteit bekijkt graag samen met jullie hoe we kunnen ondersteunen!

 mondialegemeenten@oost-vlaanderen.be